

Charakteristika studijního předmětu				
Název studijního předmětu	Historie muzejnictví			
Typ předmětu	Povinný	doporučený ročník / semestr		1/L
Rozsah studijního předmětu	28p + 14c	hod.	42	kreditů 3
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence	Prerekvizity:			
Způsob ověření studijních výsledků	Zápočet	Forma výuky		Přednáška, cvičení
Forma způsobu ověření studijních výsledků a další požadavky na studenta	Aktivní účast na cvičeních, prezentace, seminární práce, závěrečný test			
Garant předmětu	PhDr. Markéta Lhotová, Ph.D.			
Zapojení garanta do výuky předmětu	Přednášející, cvičící			
Vyučující	Přednášky: PhDr. Markéta Lhotová, Ph.D. Cvičení: PhDr. Markéta Lhotová, Ph.D.			
Stručná anotace předmětu	Kurz se věnuje historické muzeologii. Cílem je seznámit posluchače s historií muzealizačních tendencí jak v širším kontextu, tak s bližším zaměřením na české prostředí. Hlavní pozornost se soustředí na vývoj v průběhu 19. a 20. století. Přednášky se zaměří na vliv politického prostředí, kultury, myšlenkových proudů a vědeckého vývoje na charakter sbírek, na změny v úkolech muzejních institucí a rozvoj jejich spolupráce. Zároveň budou studenti sledovat vývoj muzeologického myšlení a způsoby jeho aplikace. Přednášky: 1) Úvod do muzeologie, terminologie, předmět historické muzeologie. 2) Periodizace, rané kultovní formy sběratelství, antické tezaury a musaiony. 3) Sbírky jako reprezentace moci, vlivy křesťanství na sběratelství. 4) „Teatrum mundi“ jako vzor pro humanistické kabinety. 5) Přerod kabinetů, uměleckých a přírodovědných sbírek ve veřejné muzeum. 6) Počátek „věku muzeí“ – vznik zemských muzeí. 7) Diferenciace a periferizace muzeí v 2. polovině 19. století – uměleckoprůmyslové hnutí. 8) Projevy nacionalizace – změny ve Vlasteneckém muzeu a jejich vliv na rozvoj regionálního muzejnictví. 9) Velké výstavy na přelomu století – počátky spolupráce muzeí, rozvoj národopisného muzejnictví. 10) Vliv 1. světové války a vzniku národních států, meziválečné snahy o organizaci muzeí. 11) Fašismus, nacismus a muzejnictví – druhá světová válka a její následky. 12) Organizace muzejnictví ve světě a u nás v poválečném období, vliv ideologie studené války. 13) Profesionalizace práce v muzeích – 60.–70. léta 20. století. 14) Muzeum v době rozmachu informačních technologií, restituce. Cvičení: Cvičení budou zaměřena na zpracovávání jednotlivých úkolů věnovaných vývoji muzejních institucí zejména na našem území. Studenti aplikují probranou látku na případech vybraných muzeí či muzejních sbírek, při zpracování jednotlivých témat si procvičí metody historické práce.			
Studijní literatura a studijní pomůcky	Povinná literatura: SKLENÁŘ, Karel: <i>Obraz vlasti: příběh Národního muzea</i>, Praha, Paseka 2001, Fénix, sv. 1, ISBN 80-7185-399-2. STRÁNSKÝ, Zbyněk: <i>Archeologie a muzeologie</i>, Brno, Masarykova univerzita v Brně 2005, ISBN 80-210-3861-6. ŠPĚT, Jiří: <i>Přehled vývoje českého muzejnictví I.: (do roku 1945)</i>, 2. vyd., Brno, Masarykova univerzita 2003, ISBN 80-210-3206-5. Doporučená literatura: BRODESSER, Slavomír – MIKULKA, Jiří – BŘEČKA, Jan: <i>K poznání a slávě země: dějiny Moravského zemského muzea</i>, Brno, Moravské zemské muzeum 2002, ISBN 80-7028-183-9. BROŽKOVÁ, Helena, et al.: <i>Sběratelství</i>, Praha, Svoboda 1983. CABANNE, Pierre: <i>Kniha o velkých sběratelích</i>, Praha, Odeon 1971.			

Fenomén Muzeum v 19. a první polovině 20. století: [kolektivní monografie příspěvků z konference konané ve dnech 22. - 23. dubna 2010 v Ústí nad Labem], ZEMANOVÁ, Marcela – ZEMAN Václav (eds.), Ústí nad Labem, Albis International 2011, ISBN 978-80-86971-31-5.

HOUPT, Simon: *Galerie zmizelých: vysoká hra s kradeným uměním*, [Praha], Euromedia Group - Knižní klub 2007, ISBN 978-80-242-1879-3.

HOZÁK, Jan – NOVOTNÝ, Michal: *Průvodce budovou Národního technického muzea*, Praha, Národní technické muzeum 2016, ISBN 978-80-7037-273-9.

KIRSCH, Otakar: *(Po)zapomenutí nositelé paměti: německé muzejnictví na Moravě*, Brno, Paido 2014, Kultura a edukace; sv. 3, ISBN 978-80-7315-249-9.

MŽYKOVÁ, Marie: *Navrácené poklady. Restitutio in integrum*, Praha, [agentura REVYA] 1994.

NEKUDA, Vladimír: *150 let Moravského musea v Brně: stručný přehled historického vývoje*, Brno, Moravské museum 1969.

NEUSTUPNÝ, Jiří: *Otázky dnešního muzejnictví: Příspěvky k obec. a spec. museologii*, Praha, Orbis 1950.

Obrazárna v Čechách 1796–1918: katalog výstavy, uspořádané Národní galerií v Praze u příležitosti dvoustého výročí založení Obrazárny Společnosti vlasteneckých přátel umění: Praha [11.4.-30.6.] 1996, Praha, Gallery 1996, ISBN 80-7035-106-3.

RAFFLER, Marlies: *Museum-Spiegel der Nation?: Zugänge zur historischen Museologie am Beispiel der Genese von Landes- und Nationalmuseen in der Habsburgermonarchie*, Wien, Böhlau 2007, ISBN 978-3-205-77731-1.

SKLENÁŘ, Karel, et al.: *Velká kniha o Národním muzeu*, Praha, Národní muzeum 2016, ISBN 978-80-7036-476-5.

SLAVÍČEK, Lubomír: *„Sobě, umění, přátelům“: kapitoly z dějin sběratelství v Čechách a na Moravě 1650–1939*, Brno, Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal 2007, ISBN 978-80-87029-22-0.

ŠÍL, Jiří – Luděk WÜNSCH: *Země a její muzeum: Slezské zemské muzeum a muzejní tradice českého Slezska*, Opava, Slezské zemské muzeum 2014, Slezsko: lidé a země, sv. 4, ISBN 978-80-87789-20-9.

ŠPĚT, Jiří: *Muzea ve vývoji společnosti a národní kultury*, Praha, Národní muzeum [1979], Muzejní práce, sv. 18.

UHLÍKOVÁ, Kristina: *Národní kulturní komise 1947–1951*, Praha, Artefactum 2004, Fontes historiae atrium, sv. 11, ISBN 80-903230-8-1.

Informace ke kombinované nebo distanční formě

Rozsah konzultací (soustředění)		hodin
Informace o způsobu kontaktu s vyučujícím		